

el
tacte
que té

número 17
abril del 2004

Llogat sia Déu [la mínima del Carles]

el tacte, què té?

Quatre Mots tres

quatre entrevista a Xavier Baró

Introducció a la lectura de *Le thermomètre destiné à prendre la température du marbre ou Sin sans sense*

per Dominó Bluffet vuit

pòster dotze

altres literatures
Éloges, de Saint-John Perse,
per Jordi Joan tretze

Joan Todó escriu setze

disset Gili Garriga escriu

Toni Isarch escriu vint

Ganyotes

vint-i-u

rec

Broken Social Scene,
Miquel Gil, 9 jocs d'art i
una pregunta sempre per
fer, De nens, Las
invasiones bárbaras

vint-i-dos

sàmler vint-i-cinc

Índex general
del núm. 13 al 16

vint-i-sis

Fotos de Josep Martí

quatre m o t s

Ens hem encomanat abans que ens encomanin. I ens ha sortit així, tal com sona. Un cop cobert l'estat del món i les seves clavegueres, tornem a picar lletra.

Fa tres anys que anem forjant el Tacte, peça a peça. Cop a cop li hem anat donant forma amb la veu d'autors inèdits, gairebé recòndits, i la d'autors no traduïts, amb les històries que ens han explicat i amb paraules pròpies. Així, ens expressem. Brindarem amb vi de retzina.

entrevista a Xavier Baró

per Víctor Verdú

Xavier Baró va començar en el món de la música als setanta. Amb Herba tocaven cançons tradicionals, composicions pròpies i versions de rhythm&blues, Hendrix, Dylan... A partir del 1974, amb Tagomago barregen el folk català amb la psicodèlia. En els "estranyes vuitanta" l'aventura continua amb Primavera Negra. Ja en els noranta emprèn un procés de recerca que culmina amb el primer disc en solitari, *La cançó de l'udol*.

Vam plantejar-li tres enunciats per a una entrevista: la relació entre música i poesia, la situació de la música i el cristianisme. I ens va respondre amb aquest manifest.

Hi ha una relació d'origen, suposo. Què deu ser el que impulsa l'home a cantar, recitar versos rimats, polsar un instrument extraient-ne una melodia. D'on prové aquella melodia? Quina relació hi ha entre la melodia i el misteri? El cant tenia com una qualitat sagrada, encara la té, per la seva propietat vibrant, que activa i harmonitza el cos i l'esperit, com la corda i la fusta de la guitarra, afavorint l'oblit de la matèria, el cos, que no és sinó presó. És més ràpida que el ioga, i molt més potent. Més tard, apareix la cançó, l'elaboració arquitectònica d'una estructura que aplega melodia i versos, i es fa, per primer cop, per complaure l'auditori, o afalagar una dama, o fer sarcasme del poder. Després ja vindrà el negoci, que és una altra cosa.

És, a més, el que ens atansa a la idea de divinitat que tenim arraconada en algun lloc de la memòria. Ens tempta a deixar-ho tot, viure en el somieig, viatjar, no treballar —sobretot no treballar! En fi, de les poques coses que ens fa adorar **l'IDEAL**.

Crec que tot artista ha d'estar a prop de les seves arrels. La clau és trobar la relació entre la teva identitat i el teu entorn. Llavors, buscar-hi el so que hi emana. En aquests moments, és una de les poques aventures excitants que queden. És hora que tornem al si de la terra, embrutar-nos de fang, agafar l'olor de les plantes. Ho sento per tots aquests que es pensen que la poesia és la sinceritat. És capbussar-se al buit desconegut, guanyar-se la ferida crònica que ja no t'abandonarà. Però ho has de donar al món de la forma més entenedora possible, amb humilitat, esforçant-te per polsar la fibra comuna.

Actualment assistim a una renovació de la música, de la poesia, de la literatura. Si no cremes, ja n'estàs exclòs. I si no dones l'esquena al món... llavors ets un cantant pop.

entrevista Xavier Baró

Jo estic en el procés de despullar la música de tot el que sigui mimetisme. Dos instruments, a vegades, ja em sembla sofisticació gratuïta. Escolto els meus contemporanis, la majoria m'avorreixen. És el so, la rutina instrumental, el que en poesia es coneix com “de l'experiència”, que no és més que palla, jugar a ser reis. Em repugna.

Segueixo el rastre del primer bard, del primer dia, la primera melodia. Això d'ara ja se m'ha fet insuportablement avorrit. La música, la poesia, han de servir per ajudar a avançar, cap a l'infinit o cap a la derrota, és igual, però trencar un mur, i un altre, a veure que hi ha al final, com és la terra promesa.

Em sento més com un trobador experimental que, partint d'unes bases més o menys tradicionals i populars, crea el seu propi univers, afegint-hi colors, elements, fins a fer la seva representació d'una idea abstracta, fins a arribar a ser un quadre concret que va deixant caure, com floretes rares, perquè altres se les mirin. Si una d'aquestes floretes és collida per algú, que la trasplanta al seu jardí particular, ja pot donar-se per satisfet.

Penso que un dels mals de la nostra decadent civilització és haver perdut el somieig i l'instint destructiu d'engegar-ho tot per a reconstruir novament. Per això tothom s'ha fet del club dels conservadors, joves i adults. I l'atmosfera s'ha fet irrespirable, la tensió creix i ens destrossa el sistema nerviós. No tenir constantment una finestra oberta, a través de la qual es veu l'horitzó, a la vora, com un àngel de la guarda, ens ha tornat cecs.

Som a la fi del món, l'Apocalipsi s'està complint. S'ha acabat la tirania del cristianisme romà. És significatiu que els místics sempre hagin resultat incòmodes per a les altes jerarquies religioses; el motiu és que quan t'endinses en el teu propi viatge, arribes a separar-te de la mà que et donava menjar. I qüestionen els seus dogmes, que no són més que política.

Ens havíem capficat en un sol Déu i ens havíem oblidat dels déus.

Em malfio dels polítics. Quan han de ser ells els que han de dinamitzar la cultura, és que alguna cosa no va bé. La cultura només té valor quan es mou de forma natural, sense la intervenció d'interessos personals, polítics i econòmics. No sé per què, però la bellesa sempre ha emanat, més viva i poderosa, de les classes desprotegides, o d'individus independents i marginals. Que estrany!

De sobte tot ha canviat. La situació que creà el boom del rock, econòmic i artística, com un nou renaixement, s'ha esvaït. Tal com va arribar, se n'ha anat. És lògic. Hi ha hagut tanta intervenció de la indústria, del zenit de la cultura americana, que no és sinó publicitat i descervellament, que se li ha anat esborrant tot rastre d'experimentació, de fons, de singularitat, que, com que mai no és igual, el motllo ja no es reconeix. Prohibit qüestionar. Fer-ho tot molt de pressa, consumir, llençar, tornar a consumir. La irrupció dels joves homes de negocis amb màsters de màrqueting, que van entrar a les discogràfiques i editorials durant els anys vuitanta i van retirar els vells que hi havia abans, que encara tenien un cert respecte per la singularitat, va accelerar el final.

entrevista Xavier Baró

La meva àvia cantava una rondalla, amb els seus germans, abans de la guerra. Sempre he sentit curiositat per sentir com devien sonar, la seva veu, les guitarres, les bandúrries i els llaüts. La primera veu que vaig sentir cantar va ser la seva, i la primera cançó de la qual tinc memòria, me la va cantar també ella. **Albada còsmica**, que obre el meu darrer disc, **Cançons del temps de destrals**, és un homenatge a ella i a la primera melodia que recordo. Mai no he tornat a sentir una versió tan bonica d'**El caçador i la pastora** com la que ella cantava. Hi afegia una tercera part, un gir melòdic preciós, que no he sentit a ningú més, només un de semblant en una cançó popular russa. Que interessant!

Jo busco aquell so en cada cançó, un so bucòlic de terra interior aïllada per la boira, amb el Sol i la Lluna, oberta cap a ponent, la muntanya com a horitzó; pagesa, harmoniosa, pobra. **Contraban** és aquesta recerca, l'intent de sonar com la rondalla de l'àvia.

A Catalunya s'està activant la música, hi ha revistes especialitzades, una certa presència als escenaris, però amb poc ressò popular. Jo no hi sóc gaire present. Passa el de sempre, no tens ningú que et faci la feina mediàtica, i el centralisme, d'una banda, i la influència dels mitjans per una altra, han mig creat una mena d'iceberg. Només la punta es té en compte. Jo no estic per aquestes coses, encara sóc un trobador primitiu i a mig civilitzar.

La veritat és que arrossego un vell problema típicament lleidatà: una ciutat llunyana, sensació de distància amb el centre neuràlgic —**paysan!** com li deien a Brassens a París—, i que ens fa rars als ulls dels hereus de la burgesia barcelonina. Sóc conscient que la meua música és molt d'aquí, té el mateix so aspre i interior, i la tendència a quedar-se mirant la Natura més que no pas el brogit del carrer. Com diu Dylan, "on sóc, sempre hi ha la soledat".

Aquí hi ha una mica de complex de no resultar prou catalans pel nostre accent tan poc fi, la manca de figures mediàtiques que hagin estat beneïdes pels "popes" de la Barcelona culta i, especialment, per la indiferència que ens sembla percebre, com si ens tractessin com el parent pagès que es vol amagar de les visites per massa rústic.

Curiosament, en aquests moments, Lleida és, potser, la ciutat que més oferta cultural té. Gairebé cada dia pots sortir de casa per ficar el nas en alguna cosa. I la província on més es parla el català, segons les últimes estadístiques. No sé, però artistes com ara Cristòfol, Màrius Torres o, ara, Vidal Vidal, que són molt d'aquí, no estan gaire valorats arreu del país.

Del parc mediàtic que domina l'escena catalana no sé què pensar-ne. El rock català no m'interessa, em recorda els llarguíssims anys de pujolisme que han destruït la diversitat tan nostra, la connexió entre la gent i l'artista independent —que sempre ens havia caracteritzat— per deixar un terra erm, amb un sol arbre. A la cançó d'autor li ha entrat la depre, s'ha acovardit un xic. No m'agrada no sentir res del nostre passat en els grups catalans, tret de la Dharma, que estiguin més pendents del que passa a Seattle que a les Garrigues.

entrevista Xavier Baró

Som un país massa petit per permetre'ns el luxe d'oblidar. Tenim un llegat magnífic. Ja és l'hora de connectar-lo i assimilar-lo. M'enfurismo quan veig que algun músic amb qui toco no coneix res dels nostres experiments musicals recents. No tenen ni idea de discos cabdals com ara **Disc-conforme**, de Pi de la Serra, on toca amb grup elèctric i fa una excursió als reialmes de l'al·lucinació més críptica. O de les aportacions elèctriques de Toti Soler al camp de la cançó. Escolteu la producció que li va fer a la Maria del Mar Bonet l'any 1969. Jo també he begut de la font encisadora, Hendrix, Dylan, Doors, però un dia vaig saber que aquell no era el meu llenguatge, sinó una nova gramàtica amb la qual enriquir-lo, i vaig deixar els llibres.

« Quan penso en mi com a músic de directe, mig somric. No tinc cap possibilitat. Sol a l'escenari, amb la guitarra, la veu i les cançons, sense l'impacte efectista que suposa un grup d'acompanyament, qui ho voldrà escoltar? Però a la vegada penso que el tipus de concert i de format que el rock ha deixat ja està esgotat. A més, representa allò que jo rebutjo. És més a prop de la publicitat que del cor. És un reflex de la manera de fer dels americans, efectes especials, personatges caricatura, afectació, sentimentalisme barat, postures de catàleg, so de motllo. Així que, com diu Verdaguier, "Cerca la Rosa del cel / d'on l'arcàngel trau la mel". »

Discografia

La cançó de l'udol (DiscMedi, 1998)
Deserts (Satchmo, 2000)
Canta Arthur Rimbaud (Satchmo, 2002)
Cançons del temps de destrals (Satchmo, 2004)

Llibres

La balada del desert (inèdit encara)

El meu Top manta català (sense ordre ni concert)

Jo, la donya i el gripau - Pau Riba
À l'Olympia - Raimon
Laia - Toti Soler
Disc-conforme - Pi de la Serra
Tramuntana - Dharma
Orgànic - Miquel Gil
Carregat de romanços - Jaume Arnella
Orgia - Sisa
Crònica d'un temps - Ovidi Montllor
4 gats - Jordi Sabatés i Toti Soler
Uc! - Uc
I si canto trist - Lluís Llach
Música dispersa - Música Dispersa
Màrius Torres - Miquel Tena
Lleida carrinclona - Beethoven & Parrano
Suite de la Pobla - Orquestra Simfònica de la Canya
Si véns prest - M. del Mar Bonet
Vou verí vou per no dormir - Biel Majoral
Cançons del meu pare - Mary Santpere
Balls i cançons del Pirineu - El Pont d'Arcalís

Introducció a la lectura de Le thermomètre destiné à prendre la température du marbre ou Sin sans sense*

per Dominó Bluffet

a Giorgio

Trenta-un anys més tard, apareix novament un text que, estigmatitzat per la seva pròpia tradició, havia romàs al marge de qualsevol interès per part de ningú, a excepció d'una minoria estranya que s'havia preocupat de difondre'l —en desconeixem encara el motiu real— d'una manera completament subterrània i gratuïta.

La versió que presentem a continuació de *Le thermomètre destiné à prendre la température du marbre ou Sin sans sense* ha quedat notablement reduïda a l'estudi preliminar que en va fer Dominó Bluffet, del qual n'hem traduït els fragments que ens ha semblat.

En aquest sentit, encara hi hauria algun possible lector que ens podria acusar de tendenciositat. Que ho faci, si vol, i que ens demostrï de passada, si pot, que *Le thermomètre* podia haver estat d'una altra manera. Tanmateix, nosaltres pensem que no val la pena.

El públic novaiorquès no estava preparat, ni de bon tros, per a la seriosa plantofada a la cara que representava l'aparició d'una obra d'aquest tipus. Ni tan sols la intel·lectualitat del Village, més receptiva a plantejaments provocatius, va poder tancar la boca durant força temps davant *Le thermomètre*. Van haver de passar trenta anys i molts intents frustrats d'exegesi per tal de poder arribar a un principi comú: la constatació definitiva¹ de la seva inexistència més absoluta.² No es tractava, tanmateix, d'una qüestió de desorientació de la crítica³ en relació amb la seva possible classificació sinó, més aviat, d'un moviment unitari i

* Ressenya publicada originalment en el número 15 de la prestigiosa revista txeca *Válka s Mloky* (abril 1977). La versió que presentem a continuació és una traducció de la traducció a l'anglès realitzada per un diari local d'Ohio, a partir de la traducció al francès apareguda en un petit volum d'articles de la mateixa autora editat per Magot et Associés (Montpeller, 1970), ara intrombable.

1 Demanem disculpes per l'ús d'aquesta mena de paraules i avisem que seguiran apareixent insistentment d'aquí en endavant.

[Nota del/de la traductor/a]

2 *ibid.*

3 *ibid.*

Introducció a la lectura de *Le thermomètre*

conscient de negació de la seva presència real.⁴ En unes declaracions fetes a la televisió pública polonesa, Karel Zdenek, després de comentar informalment la impressió que li feia l'alçada dels gratacels,⁵ acostumat com estava a una caseta de planta baixa en el seu petit poble natal proper a Ostrava, va dir, mentre exhalava el fum de la pipa que aguantava amb la mà esquerra: «I en dono gràcies a [...] car tothom dubta i molta gent nega, però entre els dubtes i les negacions, ben pocs tenen intuïcions.» A la qual cosa, Ismael, el seu interlocutor, va replicar: «Dubtes de totes les coses terrenals i intuïcions d'algunes coses celestials; aquesta combinació no fa de ningú ni un creient ni un infidel, sinó que en fa un home que contempla totes dues coses amb els mateixos ulls.» L'anècdota acaba en aquest punt i des d'aleshores no se n'ha tornat a parlar mai més.

Malgrat els intents d'anul·lar-lo, *Le thermomètre* s'havia convertit en un problema inevitable per a la *high society* artística del món occidental,⁶ una part important de la qual havia assumit una actitud reaccionària envers allò que, «senzillament, els provocava un èczema mental», segons havia escrit en el seu diari íntim Zazie Queneau.⁷ Des de posicions més marginals,⁸ i d'una manera lenta però progressiva, *Le thermomètre* va començar a adquirir certa importància, potser pel fet de conèixer els efectes que produïa en els membres de l'Acadèmia,⁹ amb els quals no tenia gaire bona relació, més que pel seu valor intrínsec (si és que en algun moment havia demostrat tenir-ne cap). En realitat, la primera veu que va atrevir-se a expressar alguna idea en relació amb *Le thermomètre* va ser el col·lectiu *Étrangler l'Étranger*, el qual, donada la seva qualitat de «*Société Secrète Invisible*», no va deixar cap document que aportés informació sobre les activitats que duïa a terme i va desaparèixer sense deixar rastre (tot i que tampoc no s'ha pogut demostrar la seva presència enlloc), de manera que la seva posició envers *Le thermomètre* ha quedat soterrada en l'àmbit del misteri. Tanmateix,

4 *ibid.*

5 *ibid.*

6 *Estranyament, ni el camperol que conreava un camp d'albergínies al nord de Milà ni el cambrer que servia aperitius en un cafè de Saint-Germain-des-Prés no van arribar a tenir-ne mai notícies. [Nota de Bluffet]. També veg. nota 1*

7 *Zazie Queneau, Pensées decalqués (1918-1959). Reims: Inmolés Éditeurs, 1990. [Nota de Bluffet]*

8 veg. nota 1

9 *ibid.*

Introducció a la lectura de *Le thermomètre*

entre les llegendes que circulen al voltant de l'Étrangler l'Étranger, la que té més possibilitats de ser autèntica és una segons la qual, en una reunió que sorprenentment va arribar a transcendir, un dels membres més eminents de la «Société», després d'una llarga dissertació molt aplaudida a favor de la compra de diversos exemplars numerats de *Le thermomètre*, «va esternudar [éternuer] i seguidament va sentir-se força alleujat».¹⁰ Des d'aleshores, la fortuna de *Le thermomètre* ha estat molt diversa, tot i que en els darrers anys no ha passat de l'estricta bartlebyanisme i del seu habitual «no: de moment preferiria no fer-ho», de manera que l'avenç en un possible estudi ulterior¹¹ es troba en un incòmode *impasse*. Amb tot, volem assenyalar la mort anecdòtica de Giorgio Quasimodo,¹² «un home de lletres, ja vell i malalt, l'obra del qual no ha llegit mai ningú»,¹³ i coneixedor lúcid i sense prejudicis de *Le thermomètre* molt abans de la polèmica, qui, un vespre, mentre rellegia atentament unes notes decapitades als marges, va picar inesperadament amb el puny a sobre de la taula del seu estudi i va cridar: «Els poemes a l'amor són un engany! La mort és la mort!». Després de l'explosió, va arribar-li el final inevitable.¹⁴ Com que es tractava d'un autor tan extremadament inconegut, malgrat el seu prestigi internacional, l'autoria de la seva darrera exclamació va ser reemplaçada (no se sap si intencionadament) per la d'un monjo budista japonès¹⁵ del segle XVIII, fet que va comportar que la presència de Quasimodo quedés definitivament relegada a la de mer nom que sona a tothom i ningú no sap de què.

Finalment, no podem deixar de comentar un altre cas en el qual va veure's involucrat *Le thermomètre* i que va ser, potser, el que el va relançar definitivament i va cridar novament l'atenció de l'opinió pública, per resituar-lo en l'espai que finalment es mereixia. Des que Karel Zdenek havia sortit en antena i havia dit tot allò, només Ismael, com ja hem vist, va atrevir-se a respondre, potser perquè, en aquell moment, era l'únic capaç d'anticipar-

10 L'autenticitat d'aquestes declaracions realitzades per un suposat testimoni de l'esdeveniment encara s'ha de confirmar, però sembla que feia cara de bona persona. [Nota del/de la traductor]

11 veg. nota 1

12 Per a un estudi aprofundit de l'obra de Quasimodo, vegeu «Giorgio Quasimodo i els límits de la ficció». Panoràmic, 2 (primavera 2000), p.12-15. [Nota del/de la traductor/a]

13 íbid.

14 veg. nota 1

15 íbid.

Introducció a la lectura de *Le thermomètre*

se al seu discurs. I encara més, davant la consternació general, Ismael va aixecar-se de la cadira i va declarar: «Jo sóc novaiorquès. La balena, tanmateix, se m'escapa.»¹⁶ Zdenek, que escoltava atentament, a partir d'aquest moment va sumir-se en un silenci integral, sense abandonar (això sí) ni el seu poble natal proper a Ostrava ni el bell costum (literari, almenys) d'alenyar amb placidesa el fum del tabac holandès que cremava a la pipa.¹⁷ Ismael va esdevenir, des de la inconsciència pròpia d'aquesta mena de situacions, un dels protagonistes principals de l'assumpte de *Le thermomètre*. En efecte, després d'abandonar els estudis de televisió, va agafar el tramvia i es va embarcar. Deu anys després, va tornar a aparèixer en escena, gairebé impossible de reconèixer de consumit com estava per les humitats tropicals, amb un plec de fulls plens de verdet i amb la tinta correguda. «No res», va mastegar mentre empassava aiguardent en una barra portuària, «no té més importància. Ho buscava, com tothom. Qui diu això, diu Ítaca. Aquest és el problema. Ara bé, només podia dir-ho o qui sap si hagués estat millor callar...». Després d'empassar-se l'ampolla sencera, va cantussejar alguna cosa inaudible i va tornar a desaparèixer per deu anys més. I la resta va acabar com el rosari de l'aurora, és a dir que... [fragment irrellevant] d'haver-hi el text.

16 Aquestes paraules les va caçar al vol un escriptor anònim que passava per allà. Després de deixar-ne constància escrita, va desaparèixer com feia sempre. [Nota de Bluffet]

17 En el paràgraf on apareixia per primera vegada la història d'Ismael i Karel Zdenek, es deia que l'anècdota es donava per tancada i que no se n'havia dit res més. Era mentida. [Nota del traductor]

altres literatures

Éloges, de Saint-John Perse, per Jordi Joan

Saint-John Perse va néixer a l'illot de Saint-Léger-les-Feuilles, a Guadalupe, el 1887. El mar, les plantes i la terra configuraven un recinte de llum on els homes habitaven com si fossin un element més. I les relíquies del paisatge eren l'impuls de la celebració. Us oferim, en traducció de Jordi Joan, tres dels sis fragments intitolats "Pour fêter une enfance", del primer llibre de Saint-John Perse, *Éloges*, publicat el 1911, on celebrava la infància transcorreguda al tròpic.

I

Palmes...!

Llavors et banyaven en verdor-d'aigua-de-fulles; l'aigua era encara del sol verd; i les serventes de ta mare, noies grans i lluents, bellugaven, càlides, les comes a prop teu, que tremolaves...

(Parlo d'una elevada condició, llavors, entre vestits, al regne de clarors giravoltants.)

Palmes! i la dolçor

d'una vellesa d'arrels...! La terra

va desitjar llavors de ser més sorda, i més profund el cel, on arbres massa grans, rendits per un signifi-
obscur, nuaven el seu pacte inextricable...

(He tingut aquest somni, amb gran estima: una estada segura entre entusiastes teles.)

I les altes

arrels corbes celebraven

l'avinguda de vies prodigioses, la invenció de voltes i de naus,

i la llum que llavors, fecunda en proeses més pures, inaugurava el regne blanc on vaig menar, potser, el meu
cos sense ombra...

(Parlo d'una elevada condició, antany, entre homes i les seves filles, que mastegaven la tal fulla.)

Llavors, tenien els homes

una boca més greu, les dones tenien més lents els braços;

llavors, a còpia de nodrir-se, com nosaltres, d'arrels, les bèsties grans i taciturnes s'ennoblien;

i més llargues a sobre de més ombra s'alçaven les parpelles...

(He tingut aquest somni, que ens ha consumit sense relíquies.)

altres literatures Saint-John Perse

II

I les serventes de ma mare, noies grans i lluents... I les nostres parpelles fabuloses... Oh claredats! Oh favors!

Anomenant qualsevol cosa, recitava que era gran, anomenant qualsevol bèstia, que era bella i bona.

Oh les meves magnífiques,
voraces flors, entre el fullam vermell, que em devoraven els bellíssims,
verds insectes! Les toies al jardí feien l'olor del cementiri familiar. Una germaneta menuda havia mort: en vaig tenir, quina bona olor, el fèretre de fusta d'acajú entre els miralls de tres cambres. I un no havia de matar d'un cop de pedra el colibrí... Però la terra se'ns corbava en jocs com feia la serventa,
la que tenia dret a una cadira si ens quedàvem a casa.

...Vegetals fervors, oh claredats, oh favors!...

I després aquelles mosques, aquella mena de mosques, cap al darrer tros del jardí, que eren com si la llum hagués cantat!

...Me'n recordo de la sal, me'n recordo de la sal que la nodrissa groga m'havia d'eixugar de la vora dels ulls.

El bruixot negre sentenciava a l'ofici: "El món és una piragua que, de tant giravoltar, ja no sap si el vent vol plorar o riure..."

I de seguida els meus ulls miraven de pintar
un món que oscil·lava entre les aigües brillants, reconeixien el pal llis dels troncs, el masteler sota les fulles, les botavares i les vergues, els obencs de liana,
on massa llargues, les flors
finien en crits de cotorres.

altres literatures Saint-John Perse

...Després aquelles mosques, aquella mena de mosques, i l'últim tros del jardí... Criden. Ja vinc...
En parlo amb gran estima.

—Si no fos la infantesa, què era llavors que ja no hi és?

Planes! Pendants! Hi havia
més ordre! I no hi havia més que regnes i confins de lluïssors. I l'ombra i la llum eren llavors
més a la vora d'ésser una mateixa cosa... Parlo d'estima... Als marges, la fruita
podia caure
sense que la joia se'ns podrís a la vora dels llavis.

I els homes bellugaven més ombra amb una boca més greu, les dones més somni amb uns
braços més lents.

...Em creixen els membres, i pesen, nodrits per l'edat! No hi coneixeria més que algun indret de
molins i de canyes, per als somnis d'infants, en aigües canores i vivents distribuït així... A la dreta
s'entrava al cafetar, a l'esquerra, mandioca
(oh teles que es pleguen, oh coses elogioses!).

Per allà hi 'via els cavalls ben marcats, els ases de pèl curt, i més enllà hi 'via els bous;
aquí els fuets, i allà el crit de l'ocell Annaô —i encara més enllà
la ferida de canyes al molí.

Si un núvol

violeta i groc, color d'icac, s'aturava de sobte a coronar el volcà d'or,
cridava-pel-seu-nom, del fons de les cabanes,
les serventes!

Si no era la infantesa, què hi havia llavors que ja no hi és?...

Joan Todó escriu

(La Sènia, 1977)

PROVERBI

No guardis l'or que del teu cor s'aixeca.
En aquest lloc i moment tan obscur
Sols qui s'admet fet d'un metall impur
Contra les lleis immutables no peca.

ON GRELLA UN NUS DE SANG i somnis durs,
Pren forma l'ull des d'on pots reconèixer,
Feroç, la meua falaç pubertat.
Pares aquí, i calles.
Passes un dit per l'orella, brogit
Del gavell de records i llocs i cares
Que no m'enclou ni em separa; com foc
Que m'empeny a la fosca.
Ser lliures, junts; olorar-te la veu,
La tremolor sobtada de les celles,
Llepar-te el gest dels llavis arrupits,
L'arronsament d'espatles,
O que em xuclesses les queixes d'anit.
Quan menjarem la terra com idiotes,
Tan lluny de tot, ¿sabrem encara quins
Fóren els altres rostres,
Aquells de més enllà?

SENSE LA NIT, què fariem les ombres
Quan caminem per les deixes del sol,
Quan per la veu engany tot desig esdevé;
On abocar, si no fos la mentida,
La falsa fúria de les flames d'aspre el cor,
De l'embotol on naufraguen els lúcids...

Si no fos l'escriptura,
¿com ho fariem per a desaparèixer?

ARA CAUS DINS UN NOM, que de dins meu
T'adreça vers una maternitat.

També negat, incapaç d'un lligam,
Quan el meu cos destrossin els femells
D'una veu sense escrit.

I sense lloc,
L'impuls d'haver-me girat a mirar-te
En el conflent del nostre regne;

Tu que no ets retorn ni tornaveu
Ni surts de mi sense infantar-me en foc.

Gili Garriga escriu

Gili Garriga (Lleida, 1975) va estudiar filologia catalana a la Universitat de Lleida, on va formar part del consell de redacció de la revista Tirant al Blanc. Té quatre llibres inèdits de poesia. Concep la seua obra com "una perllongació, una culminació o un reflex de l'experiència vital", i es declara més a prop del sentiment que no pas de l'experimentació formal. La tria de poemes que us presentem mostra una visió complexa i rica dels temes essencials.

a la meua mare

Per quin vell motiu
ens abandonem al dolor
i en albes crispades, après,
inicia l'au un vol més alt
que no la salvarà d'un jou
d'aire dens. I després de viatjar
a la llum, s'empresonarà
amb tristesa mil·lenària
i s'aturarà eternament en el
cant del passat i la mort
del futur.
Per quina antiga fidelitat
els llavis són tan estranys a ser
rebels i sols els omple sang de gos,
i l'admiració en una solitud
sense boies per una llum tan
falsa com forastera.
Per quin epíleg la vida
no és un estat del cos i
exclusivament reprèn sentit
quan se n'evadeix. Per què
només els pous eternitzen i
no curen l'enyor les flors premsades.
Per quin vell motiu sols salva
ser porpra i ser ruella.

[Del llibre [Ara que ens estimem](#)]

També torna l'alegria,
vinguda peregrina de
la llibertat que no es pacta,
hereva de la música i l'horitzó.
I posseir així el ritme de
la pluja celestial i remota;
i posseir així una mirada
que no es cansa mai de mirar.

En mi i per mi, quan
s'interromp el silenci i
entra tot l'aire pels ulls.
Quan ja no hi ha excuses
per reviure els corbs, quan
hi ha besos que duren més
d'un bes i conviden a mar.
I per mi es convoca més fort
el desig de respirar. I s'origina
la pluja que m'engendra de nou
pels llocs de sempre.
En mi, per mi.

Ni necessari resulta fugir i
estripar els noms de l'escorça,
ni perseguir el destí volent
reencarnar-lo en el propi cos
i saber el futur a cada traç,
com una esperança.
I és que torna l'alegria,
perquè hi és, perquè no torna,
quan no es força el camí
i s'avança.

[Del llibre [Ara que ens estimem](#)]

Gili Garriga escriu

Desconec on acaba l'home
i on comença la solitud,
perquè la solitud no és dels arbres,
no és del carrer, de la tènica o
dels ocells dissecats.
No sé pas on comencen i on
acaben les memòries i en quin indret
es multipliquen per mil primaveres o
mil eternitats com naufrags avantatjats
amb carreres de llurnes o silencis
grandiloqüents.

El cos, sobretot el cos, lleparà cada mesada
i pagarà amb nostàlgia o por a la mort
el seu cadàver, no la seva solitud.
La solitud estableix un bon correu,
no vesprades ni rodes de
baula que avisen l'hivern.
No té pluja ni idil·lis, ni
sap fer cera o cendra.
Tampoc té llinatge, tampoc.

Llegendes que esglaiaven sempre
n'hi haurà, un mar d'enlloc,
illes perdudes per ser-ne esclau,
una foguera encesa que s'engull
la bardissa que cruix i mussita paraules
que sembla que no han de passar,
però també la pell de la lluna
mudarà i serà més opaca.

La solitud bastirà els seus arbres,
les seves pròpies aranyes
i pessigolles que no són i dits
que no petrifiquen carícies.
Ignorarà i ocuparà, com sovint hi ha
uns esquelets veritables,
llàgrimes amb tant sabor d'allò que creix
sense esperar l'aprovació del vers contundent
que s'obliden i després es retroben
per recordar una vella necessitat,
un vell silenci en quarantena
que encara sagna.

[Del llibre [Quan el cel és erm](#)]

Gili Garriga escriu

T'estimo tant
que potser sigui una falsa delícia
difícil de rimar amb una ombra
o un mirall.
Tantíssim pressento idil·lis
i pètals d'abisme
que les entranyes se'm van fent
un crepuscle espès
difícil d'empassar
i botonar-se amb una
desolada ferida.
Tantíssim dolor, tantíssima carn,
tantíssima floració de pupil·les,
que ja no sembla que t'estimi
ni que vast pugui ser l'idil·li,
l'abisme o vasta
la contemplació. Més fàcil és
que pugui ser el fang
que neix amb la neu i aflora,
o que camini amb els llavis pel
teu coll una nit de lluna tendra,
tendríssima.

[Del llibre [Quan el cel és erm](#)]

El que pugui esdevindre
succeirà apamadament,
cantarella d'ordre indeleble
amb un inventari de campanes
que coneixen tots els tocs.
Aquests repics elevaran
campanars amb forma humana.

Malgrat això, sóc atzarós profeta,
i predic la meua llibertat,
i atzaroses seran les estacions.
L'hivern serà llarg, exempt,
teixit a les tardors que mai
s'acaben de perdre.
Llarg serà el combat
per recrear-me balb
sota els arbres, vora l'escorça,
i anar malmetent els reductes gravats
que precedeixen aquesta letargia.

De tant en tant aixeco el cap
per entreveure el meu cel llis,
enmig d'aquesta bena de fulles.
És l'amor el que em defineix,
i són amoroses les herbes
per on encara endevino
quin era el mar d'aquesta pluja.
Podria recitar també les tardes,
els sols rogencs, que són
una orgia d'angoixa,
i perdre tot d'una els records
que són ara un pom de fulles.

Ajagut ho oblidat tot, fixant-me
com un llavi reposa sobre l'altre.

[Del llibre [Aigua destil·lada](#)]

Toni Isarch escriu

Toni Isarch va publicar l'any 2001 *Vies mortes* a Emboscall Editorial, un llibre de to clàssic on ressonen Riba i Ferrater, una trobada amb el dubte —una realitat "amb doble fons"— que implica el qüestionament del fet mateix d'escriure. Us oferim alguns dels seus últims poemes, sorgits d'aquesta tensió amb el silenci: "El millor poema és el que no s'escriu, el que mai arriba al paper", afirma.

TAÜT

els morts no parlen gaire
prefereixen callar
i ser com un poema
tan brutals i molestos
animals de neguit
com el mot que reviu
quan la mà els ressuscita
dins la pàgina en blanc

SOBREDOSI

Només l'espectre del neguit, agulla
que cerca pell i enfonsa nit caduca
intravenosa, fecunda la sang
que em fuig i em taca el braç i em fa grumoll
dins aquest vers de vida adulterada.

ANIMAL

Fadiga al sol la tràgica existència
sempre allunyat de la mirada fosca,
i sobreviu per l'atàvic instint
de mantenir-se fidel a l'espècie.
I mai no mor més enllà de la sang.
Mor i no sap reconèixer-se en l'odi.
Mor sense el tèrbol destí de servir
la corrupció i la impuresa del signe.

NOSALTRES

I tu, que escrius amarat de tenebra,
diga'm qui sóc i si em cal reconèixer-te
en el mirall torbador d'aquests versos;
diga'm si som una sola persona
vivint d'esquena al jo que ens acompanya;
el jo ignorat que amenaça la calma
dels somnis de fingida esquizofrènia.

Ganyotes

Fins fa cinc anys la depuradora de Sant Adrià, juntament amb la de Montcada, van estar abocant els seus **fangs contaminats** al mar (cap a 500 tones diàries durant vint anys), just davant la zona del Fòrum. Els fangs han format una illa submergida que presenta concentracions de contaminants molt elevades i que continuarà alliberant la seva càrrega durant decennis. Aquests contaminants es traslladen i magnifiquen a la xarxa tròfica arribant a assolir nivells perillosos en peixos i moluscs. Molts vaixells de **pesca** passen aprop d'allí.

<http://www.sindominio.net/mapas/esquema.htm>

El Fòrum de les Cultures ha fracassat en el seu intent d'aconseguir el suport dels diferents moviments alternatius de la ciutat. Després d'una llarga reunió amb els portaveus dels diferents **col·lectius de la ciutat**, els convocants van rebre una nova negativa: cap dels reunits no va voler agafar la mà que el Fòrum els va oferir.

<http://fotut2004.org/ct/participa.php?idtext=2>

Indra: Principal empresa armamentística espanyola. Entre els seus nombrosos clients, destaca la USA Army Membre del lobby Asociación de Fabricantes de Armamento y material de Defensa de España. Patrocinador. **El Corte Inglés:** Propietària d'empreses armamentístiques com Induico, Informática El Corte Inglés S.A. Membre del lobby Círculo de Tecnologías para la Defensa y la Seguridad. Soci. **Telefónica:** Propietària de l'empresa armamentística Telefónica Soluciones. Membre del lobby Círculo de Tecnologías para la Defensa y la Seguridad. Soci. **Iberia:** Participa en programes de l'Armada Espanyola i de l'Exèrcit de l'Aire. Patrocinador. **La Caixa:** Empresa voltora: Única empresa catalana que participa en la "reconstrucció de l'Iraq" a través d'un consorci de bancs constituït amb l'objectiu de fundar i controlar el Banc del Comerç d'aquest país. Important accionista de Deutsche Bank, banc propietari d'empreses armamentístiques com Deutsche Aerspace, EADS-CASA i T-Systems. Patrocinador.

http://www.boicotpreventiu.org/Resistencia_al_Forum/Resistencia_Forum.htm

Ferum d'incultura 2004

Per l'**especulació**. Pel model de ciutat. Per les agressions al medi. Pels seus **patrocinadors**, polítics i econòmics. Perquè està organitzat pels qui fan il·legal la immigració. Perquè està recolzat per l'economia de **guerra**. Perquè està organitzat pels que tracten els problemes socials amb repressió. Perquè el Fòrum no és participatiu i el diàleg és una farsa. Perquè per al Fòrum la multiculturalitat és el conte de fades de la **globalització**. Perquè per a ells la cultura i els valors són una mercaderia. **NOSALTRES NO SOM FÒRUM**

<http://www.moviments.net/resistencies2004/home/mig.html>

You forgot in people, Broken Social Scene

Aquest és un treball que es va editar aquí ara fa uns mesos però que el van parir a Canadà ja fa gairebé tres anys. Broken Social Scene el formen components de Godspeed you!black emperor i Do make say think, entre d'altres. Conèixer la música d'aquests grups ens pot donar una referència del que trobarem en aquest disc; aquí no hi ha cançons llargues que es van inflant i desinflant, però sí que han conservat el bon gust a l'hora de crear els paisatges, el rerefons de les cançons. Perquè aquí hi ha cançons, més enllà dels instrumentals, melodies, ara suaus i ara al servei d'una actitud rock més evident. Així no es farà estrany que ens passi pel cap la joventut sònica o d'altres referents més recents capaços de combinar les bones melodies i la mala llet.

De fet, sembla com si haguessin estat capaços de proporcionar-nos allò que trobàvem a faltar en la música d'aquells grups dels quals procedeixen.

Pau Ricart

Orgànic, Miquel Gil. Sonifolk 2001

Miquel Gil existeix. I tant si existeix! Però com pot ser que hi hagi hagut d'ensopegar, per arribar a saber que existia? Com pot ser que no me l'hagin plantofat davant els morros per tot arreu, aquest home, per compensar una mica la meva ignorància? Per què trobar-lo és més producte d'un atzar feliç que del lògic coneixement a través de ràdios, teles i altres mitjans? Per què uns sí i altres no?

Ara Miquel Gil acaba de treure un nou disc. *Katà*, es diu. S'endevina cosa fina. L'anterior, *Orgànic*, és un treball intens, amb el que no es pot deixar d'evocar l'Ovidi o Paco Ibáñez, per dir-ne dos. Els primers versos del disc –només la veu i el missatge, tot nuesa–: “amaga l'arbre un riu/sota l'escorça/al cor d'aquest desert/on el cor sedeja/amaga l'arbre un bosc/sota l'escorça...” fan venir pell de gallina. Les paraules d'Anna Montero, en aquest cas, però també d'Enric Casassas, Antoni Fornés, Teresa Pasqual, Joan Barceló, Ramon Guillem, Isidre Martinez, Ramon Ramon, del mateix Gil o de les tradicions valenciana i oriental de l'Al-Andalus tenen la força de la bona lletra i troben un company perfecte en el cant esquerdat i fondo de Miquel Gil. Està clar que canta amb l'entranya i per a l'entranya. I se serveix de tots els instruments i les melodies que la tradició mediterrània ha posat al seu abast. Descobert el filó Gil, cal assaborir-lo i no perdre'l.

La presentació de *Katà* forma part del circuit ressons; en aquesta adreça trobareu els concerts que s'han programat: <http://cultura.gencat.net/ressons/ressonscat.htm#miquelgil>.

Judit Mulet

9 jocs d'art i 1 pregunta sempre per fer

Museu d'Art de Sabadell, fins a l'11 de juliol

“Fa molts dies i moltes nits que juguem. Però potser fa més dies i més nits que treballem i hem oblidat que juguem, perquè tots els moviments del nostre viure han incorporat els moviments del joc sense quasi adonar-nos-en”. Els responsables de l'exposició que us presentem, Alba Cuñé i Jordi Ribas (de l'associació Experimentem amb l'art, dedicada a l'educació a partir de l'art) ens conviden a la reflexió sobre el paper del joc i el lligam d'aquest amb l'art en la nostra realitat quotidiana. Així, la reivindicació del joc com a element transgressor dels límits de la realitat, i de la imaginació i l'enginy creatiu com a factors de transformació dels materials d'aquesta realitat són els eixos d'aquesta innovadora proposta artística.

9 jocs d'art i 1 pregunta sempre per fer és una exposició on 9 artistes de diferents disciplines proposen als infants de totes les edats 9 jocs pensats i fets per ser jugats, i sobretot per ser viscuts.

L'exposició s'obre amb la presència de 3 obres d'artistes que han treballat a partir de les relacions entre l'art i el joc. Així el poema objecte de Joan Brossa, l'acció filmada de Fina Miralles i l'escultura d'Antoni Marquès es mostren com a bons referents d'aquest voler jugar i experimentar amb els límits de la creació artística.

Tot continua amb les 6 intervencions que s'han concebut expressament per a l'ocasió. Els diversos espais del MAS són ocupats per les músiques de Riccardo Massari, les danses d'Empar Rosselló, les poesies visuals de Xavier Canals, les fotografies de Tanit Plana, els teatres de Jordi Palet i les arquitectures d'Estrella Ordóñez i Pedro García. Totes 6 a punt per ser jugades o sigui tocades, escoltades, caminades, enraonades, mirades, qüestionades, dibuixades, canviades, passejades, olrades, pensades...

Mireia Gubianas

De nens, de Joaquim Jordà

El film documental de Joaquim Jordà *De nens*, estrenat fa poques setmanes, torna a portar a l'actualitat el cas del Raval, iniciat el 1997 amb la desarticulació d'una suposada xarxa de pederàstia instal·lada al barri i continuada fa dos anys, de manera quasi desapercebuda, amb el judici als cinc únics imputats.

Prenent el relleu del llibre d'Arcadi Espada, *Raval. De l'amor als nens*, Jordà, després d'haver seguit el judici amb una videocàmera, recrea els esdeveniments en un retrat sense concessions sobre el barri. El resultat és un exercici de síntesi monumental (en la primera versió el film durava sis hores, reduïdes a tres en la definitiva) que intercala les imatges del judici amb escenografies teatrals i testimonis del barri i convida a una reflexió sobre la pederàstia i el paper de la justícia i els mitjans de comunicació.

El film comença allà on acabava el llibre d'Arcadi Espada. A partir de la reconstrucció del judici, es van obrint tot de plantejaments entorn dels fets. Com és possible explicar un cas com aquest? Va determinar l'alarma social difosa pels mitjans en el resultat del judici? És irrellevant que dos dels acusats estiguessin implicats en col·lectius veïnals contraris a

l'administració immobiliària de l'ajuntament? I ho és que l'acusació partís de l'associació de veïns "oficial"? Finalment, és suficient el reconeixement de pedofília del principal acusat per merèixer la pena final?

Amb ànim polemitzador, el film va articulant una lògica gens simplista i, per això mateix, aclaparadora, on misèria i prostitució, opinió pública i especulació immobiliària, justícia i moralitat, normalitat i anormalitat, van teixint una ferida incògnita que l'espectador haurà de cicatritzar. Per això, no és un treball gens còmode. A canvi, però, es perfila, entre tant comerç de mocadors de paper, la necessitat d'un cinema que oblida les fronteres potser imaginàries entre documental i ficció. Després de tants mesos, per fi, un cinema que remou i crea arguments.

I si *En construcció* podia semblar excessivament farcida de poesia de gos que mossega poc, a *De nens* no hi queda massa temps, tot i el minutatge, per a la complaença ni tampoc per donar moralines finals i tancar les portes a mode de conclusió.

És d'agrair, doncs, que en una època de febre prefòrum i mobilització ciutadana en pro d'una Barcelona d'aparador algú encara tingui el valor de fer un treball com el que ha fet Jordà i el seu equip. Sobretot, sabent que una pel·lícula com aquesta no sols serà invisible per al gran públic sinó que està condemnada abans d'hora, en els temps que corren, a la nocturnitat.

Marc Masó

rec

Las invasiones bárbaras, de Denys Arcand

Poques coses sé del Canadà però en recordo una que pot tenir relació amb el que explica aquesta pel·lícula que recomano. Segur que els qui hagin vist **Bowling for Columbine** de Michael Moore recorden el moment quan se'n van a Canadà, la sorpresa de trobar les portes de les cases obertes i la notícia que en aquell país també hi ha moltes llicències d'armes; però com, a diferència dels veïns del sud, els canadencs no les fan servir tan “despreocupadament”.

Las invasiones bárbaras ens mostren una societat que podem identificar amb la nostra, més que no pas amb l'americana. La pel·lícula és una radiografia del moment actual d'aquella societat, amb un diagnòstic molt semblant al que arribaríem si la “malalta” fos (tal com és) la nostra. És la societat de l'Estat del Benestar que cau a trossos, com l'hospital on està ingressat el protagonista, un professor universitari que ronda els seixanta i que s'està morint. A través d'ell, dels seus amics i amants, dona, fills i alumnes, coneixem la societat que va voler construir i que ara, com ell, mor lentament. La seva és la generació que va saltar d'un “isme” a l'altre, convençuts cada vegada que el nou era l'últim i definitiu. Els qui van apostar i gaudir de l'Estat del Benestar que, ara, els seus fills són incapaços de defensar perquè no saben que és necessari fer-ho. És una altra societat la que s'imposa, la que els fills “gaudiran” i patiran. Uns fills allunyats dels pares, als qui creuen no entendre i dels qui, tal com mostra la pel·lícula, no són tant diferents.

Pau Ricart

vint-i-cinc

sàmples

DOCTRINA

Toca el timbal i no tinguis por
i besa la cantinera!
vet aquí tota la saviesa
i el més profund sentit dels llibres.

Desvetlla la gent a cops de timbal,
toca diana amb la força dels joves,
avança sempre timbalejant,
vet aquí tota la saviesa.

Vet aquí la filosofia hegeliana
i el més profund sentit dels llibres;
jo l'he copsat perquè sóc prou llest
i perquè sóc bon timbaler.

Heinrich Heine
Traducció de Feliu Formosa

El tacte que té 3 anys

Índex general del número 13 al 16

Fan aquesta revista:

Àlex Forasté
Bego Ricart
Carles Gilabert
Cesc Martínez
Jordi Falguera
Jordi Sabaté
Judit Mulet
Lídia Gilabert
Marc Masó
Marina Espasa
Mariona Masgrau
Mireia Gubianas
Pau Ricart
Verònica Trena
Víctor Verdú

Disseny gràfic:

Cesc Martínez
Mireia Gubianas

Disseny web:

Jordi Sabaté

El tacte que té número 13, març-juny 2003 (especial plaer)

Vista

Portada i pòster: il·lustracions de Balbina Sardà

La mínima del Carles

Rec: **Watchmen**, d'Alan Moore i Dave Gibbons, per Jordi Sabaté;
Bits, de Cesc Martínez, per Mariona Masgrau.

Oïda

Rec: **Out of season**, de Beth Gibbons & Rustin Man, per Pau Ricart.

Reportatge: "El plaer és vostre", El tacte que té. Fotografies de Judit Mulet.

Plaer

"I si ens féssim fonamentalistes del plaer?", per El tacte que té.

"Parlar per plaer", per El tacte que té.

Altres literatures: **El núvol d'smog** (fragment), d'Italo Calvino, traducció de Cesc Martínez.

Ganyotes: la queixa de Mireia Gubianas.

Gust

"Convertim la literatura en menjar", per Cesc Martínez.

Olfacte

Sàmler: **A repèl**, de J.K. Huysmans, traducció de Miquel Martí i Pol.

Tacte

Creació: poemes de Bego Ricart.

Índex general El tacte que té (núms. 0-12)

El tacte que té número 14, juliol-agost 2003

Portada: fotografia de Karla Brunet.

La mínima del Carles

Quatre mots

Entrevista a Jesús Aumatell, per Cesc Martínez.

Creació: **Nu'n ta nyà**, de Meritxell Cucurella-Jorba.

Pòster central: fotografia de Karla Brunet.

Altres literatures: Patti Smith, traducció de Marina Espasa.

Fe de rates, per Bego Ricart.

Ganyotes: "La veritable història de la ligeresa", la queixa de Marina Espasa.

Sàmler: **Demian**, de Hermann Hesse, traducció de Feliu Formosa.

Rec: **Demian**, de Hermann Hesse, per Víctor Verdú; **Retrets i lloances**, d'Orson Scott Card, per Carles Gilabert; **The book of illusions**, de Paul Auster, per Oriol Sabaté; **Homless**, de Pau Vidal, per Mariona Masgrau; **Deadringer**, de Rjd2, per Pau Ricart.

El tacte que té número 15, octubre 2003

Portada: fotografia de Dulce Sorolla.

La mínima del Carles

Quatre mots

Entrevista a Jordi Castellanos, per Judit Mulet i Mariona Masgrau.

Altres literatures: **Cant de refús**, d'Anise Koltz, traducció de Jordi Falguera.

Creació: **L'emigrant**, de Paolo Gravela, traducció de Cesc Martínez.

Pòster central: **L'últim bany (de l'estiu)**, fotografia de Dulce Sorolla.

Ganyotes: La queixa de Cesc Martínez

La gràcia del got, per Mireia Gubianas

Sàmler: **Les portes de la percepció. Cel i Infern**, d'Aldous Huxley

Rec: Kinzena poetika; **El día que me vaya no se lo diré a nadie**, de Kiko Amat, per Marina Espasa; **The mess we made**, de Matt Elliott, per Pau Ricart; 12twelve, per Lídia Noguerol; Wisniewki a Figueres, per Assumpta Martínez; Speed-city-gazing, per Marc Masó.

El tacte que té
abril del 2004

El tacte que té número 16, gener 2003

Il·lustracions: pintades dels carrers de Barcelona. Fotos de Lídia Gilabert, Cesc Martínez, Mariona Masgrau i Jordi Sabaté.

La mínima del Carles

Quatre mots

Articles:

“La revolució sense sostre”, per Marc Masó.

“Lògica de xarxa: guia útil per la transformació social”, per Lídia Nogueroles.

“Altres editorials (I)”, per Cesc Martínez i Mariona Masgrau.

Poemes de Pep Rosanes-Creus, Pep Mita i Joan Daranas Llopart.

“Cultura a les Illes, una cultura aïllada?”, per Alfons Navarret.

“Revistes per Internet”, per Judit Mulet.

“Encontres a la blogosfera”, per Estefania Garcia.

“Arquitectura i gènere”, per Mónica Cevedio.

“M., el vampir del temps”, per Marina Espasa.

“Residu mínim, una alternativa a la gestió dels residus”, per Víctor Mitjans.

Entrevista: 7 nius d'Arnau Vilardebó, per Cesc Martínez i Lídia Gilabert.

Entrevista: La productora cooperativa Acteon, per Carles Gilabert.

“Banca ètica. Diners responsables”, per Àlex Forasté i Lídia Gilabert.

Rec: Barreres i finestres, de Naomi Klein, per Mariona Masgrau.

Sàmler: [Escrit per a trobar en una ampolla de naufrag](#), de Joan Brossa.

Col·laboracions: Alfons Navarret, Assumpta Martínez, Balbina Sardà, Dulce Sorolla, Estefania Garcia, Joan Daranas, Karla Brunet, Lídia Nogueroles, Meritxell Cucurella-Jorba, Mónica Cevedio, Oriol Sabaté, Paolo Gravela, Pep Mita, Pep Rosanes-Creus, Víctor Mitjans

El tacte que té - abril del 2004

per moltes primaveres!

feu-la córrer

www.eltactequete.com